Evropski parlament
2024-2029

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve
predsednica

25.2.2026

Johan Van Overtveldt
predsednik
Odbor za proračun
BRUSELJ

Zadeva: Mnenje o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Avstrije – EGF/2025/005 AT/KTM (2026/0037(BUD))

Spoštovani gospod predsednik!

Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve je bilo v postopku iz naslova naloženo, da pripravi mnenje in ga predloži vašemu odboru. Odločil se je, da bo pripravil mnenje v obliki pisma.

Vprašanje je obravnaval na seji 25. februarja 2026. Na seji je sklenil, da Odboru za proračun kot pristojnemu odboru predloži mnenje, predstavljeno v nadaljevanju.

S spoštovanjem!

Li Andersson

MNENJE

A. ker je Avstrija 15. septembra 2025 vložila vlogo EGF/2025/005 AT/KTM za finančni prispevek iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) zaradi odpustitve presežnih delavcev v podjetju KTM Gruppe (KTM) v Avstriji, ki deluje v gospodarskem sektorju, razvrščenem v oddelek 30 NACE Revizija 2 (Proizvodnja drugih vozil in plovil), pri čemer je do odpuščanj prišlo v podjetju, ki se nahaja v regiji na ravni NUTS 2 Zgornja Avstrija (AT31);

B. ker je Avstrija predložila vlogo v skladu z merilom za pomoč iz člena 4(2), točka (a), Uredbe (EU) 2021/691, ki zahteva prenehanje opravljanja dejavnosti za vsaj 200 presežnih delavcev v štirimesečnem referenčnem obdobju (v tem primeru od 25. februarja 2025 do 25. junija 2025) v podjetju v državi članici, vključno s presežnimi delavci pri dobaviteljih ali proizvajalcih v poproizvodni fazi in/ali samozaposlenimi osebami, ki so prenehale opravljati dejavnost; ker je Komisija to vlogo ocenila in v skladu z vsemi veljavnimi določbami uredbe o ESPG ugotovila, da so pogoji za finančni prispevek iz ESPG izpolnjeni;

C. ker je bilo v referenčnem obdobju v podjetju KTM 233 presežnih delavcev; ker je poleg že navedenih delavcev med upravičenci še 1 255 presežnih delavcev, ki so prenehali delovno aktivnost pred štirimesečnim referenčnim obdobjem ali po njem; ker so vsi ti delavci prenehali delovno aktivnost v šestih mesecih pred začetkom referenčnega obdobja 25. februarja 2025 in/ali med koncem referenčnega obdobja in dnevom pred sprejetjem tega predloga, kot se zahteva v uredbi o ESPG; ker je upravičencev skupno 1 488;

D. ker je Komisija 6. februarja 2026 sprejela predlog sklepa o uporabi sredstev ESPG v korist Avstrije, da bi podprla ponovno vključitev presežnih delavcev na trg dela;

E. ker je dogodek, ki je povzročil te presežke, postopek zaradi insolventnosti podjetja KTM Gruppe; ker je bilo podjetje KTM največje hčerinsko podjetje podjetja Pierer Mobility AG (90 % prometa podjetja Pierer); ker se je podjetje KTM kot proizvajalec motornih koles razvilo v največjega proizvajalca motornih koles v Evropski uniji (od leta 2012); ker ima podjetje KTM sedež v Mattighofnu v okrožju Braunau v Zgornji Avstriji; ker je podjetje Pierer decembra 2023 napovedalo selitev proizvodnje na Kitajsko in v Indijo, kar je privedlo do prvega vala odpuščanj, zaradi katerih je bilo ukinjenih 300 delovnih mest v obratu v Mattighofnu; ker je bilo to predvsem posledica veliko nižjih stroškov dela v teh državah, drugi dejavniki pa so bili bližina rastočih trgov, saj se je povpraševanje v Evropi zmanjševalo, in manj stroge omejitve dela; ker je podjetje leta 2024 zdrsnilo v veliko krizo, v kateri se je prodaja zmanjšala za 29,4 %, kar je povzročilo prekomerno zalogo (265 000 motornih koles na zalogi) in izgubo v višini 1,1 milijarde EUR, dolg podjetja KTM pa je dosegel 1 642 milijard EUR; ker je podjetje KTM začelo močno zniževati stroške, vključno z odpuščanjem več kot 500 zaposlenih; ker so bili kljub prizadevanjem za preselitev proizvodnje v Indijo postopki zaradi insolventnosti neizogibni; ker se je za podjetje Pierer začel postopek prestrukturiranja, za podjetje KTM in njegova povezana podjetja pa je bil pripravljen načrt prestrukturiranja; ker je podjetje KTM 29. novembra 2024 vložilo predlog za začetek postopka zaradi insolventnosti; ker je bila proizvodnja podjetje KTM prvič

ustavljena v obdobju od decembra 2024 do marca 2025; ker je bilo odpuščenih več kot 750 dodatnih delavcev; ker so upniki 25. februarja 2025 odobrili načrt prestrukturiranja, v okviru katerega je bila ponujena kvota v višini 30 % dolgovanega zneska; ker je bil kljub temu za prevzem podjetja KTM in plačilo kvote potreben vlagatelj; ker je bil v času skupščine upnikov postopek zaradi insolventnosti skupine KTM največji doslej v Zgornji Avstriji; ker je nov investitor, Bajaj Auto International Holdings B.V., 22. maja 2025 zagotovil potrebna sredstva za zagotovitev nadaljnjega delovanja podjetja KTM; ker je plačilo dogovorjene kvote upnikom preprečilo nevarnost stečaja podjetja KTM in tveganje dokončnega zaprtja družbe; ker bi se proizvodnja lahko nadaljevala 28. julija 2025, hkrati pa bi se nadaljevali varčevalni ukrepi in prizadevanja za stroškovno učinkovitost;

F. ker je insolventnost podjetja KTM močno prizadela regijo okoli sedeža Mattighofen; ker podjetje KTM Gruppe, ki neposredno zaposluje več kot 4 000 delavcev v Zgornji Avstriji, ni le pomemben delodajalec, temveč tudi gospodarska hrbtenica številnih dobaviteljev in ponudnikov storitev; ker je insolventnost močno prizadela regionalno gospodarstvo in povzročila resne motnje; ker se je posledično brezposelnost v okrožju Braunau oktobra 2024 povečala za 39,8 %, novembra 2024 pa za 37,1 % v primerjavi z istimi meseci prejšnjega leta; ker je marca 2025 to povzročilo rekordno visoko brezposelnost v okrožju Braunau, ki je bila najvišja stopnja brezposelnosti v vseh okrožjih trga dela v Avstriji;

G. ker naj bi po oceni v ukrepih sodelovalo 420 presežnih delavcev;

H. ker je Avstrija navedla, da je bil usklajeni sveženj prilagojenih storitev pripravljen v posvetovanju s socialnimi partnerji v skladu s členom 7(4) uredbe o ESPG;

I. ker sredstva ESPG ne presegajo najvišjega letnega zneska 30 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018), kot je določeno v členu 8 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027;

Zato Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za proračun kot pristojni odbor, naj v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. želi spomniti, da je namen ESPG izkazovati solidarnost z upravičenci in jih podpirati; meni, da bi morali biti finančni prispevki iz ESPG prvenstveno usmerjeni k aktivnim ukrepom na trgu dela in prilagojenim storitvam, s katerimi bi se upravičenci hitro ponovno vključili v dostojno in trajnostno zaposlitev v svojem prvotnem sektorju ali zunaj njega; poudarja, da je delavce pomembno pripraviti na nujno potrebni zeleni in digitalni prehod evropskega gospodarstva in družbe ter jim pri tem pomagati; v zvezi s tem ponovno poudarja, da ima Unija pomembno vlogo pri prispevanju k financiranju potrebnih kvalifikacij za pravičen prehod v skladu z evropskim zelenim dogovorom, tudi prek ESPG;

2. se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(2), točka (a), uredbe o ESPG izpolnjeni in da je zato Avstrija na podlagi te uredbe upravičena do finančnega prispevka v znesku 1 806 624 EUR, kar je 60 % skupnih stroškov v znesku 3 011 040 EUR;

3. ugotavlja, da je Avstrija predložila vsa potrebna zagotovila, da so bile zahteve iz

nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU o kolektivnem odpuščanju izpolnjene ter da se bosta pri dostopu do predlaganih ukrepov in njihovem izvajanju spoštovali načeli enake obravnave in nediskriminacije;

4. poudarja, da je Avstrija potrdila, da ukrepi, ki jih podpira ESPG, ne bodo deležni finančnih prispevkov iz drugih finančnih instrumentov Unije;

5. ugotavlja, da usklajen sveženj prilagojenih ukrepov za delavce zajema naslednje: (a) vodenje zadeve, (b) karierno svetovanje – karierna orientacija, (c) usposabljanje in preusposabljanje, (d) proaktivno iskanje zaposlitve in (e) dodatek za usposabljanje – subvencija za usposabljanje; v zvezi s kariernim svetovanjem pozdravlja pozornost, namenjeno poklicnim možnostim na zelenih delovnih mestih, in poudarek, ki je v posameznih akcijskih načrtih namenjen digitalnim spretnostim;

6. poudarja zlasti pomen člena 7(2) uredbe o ESPG, v skladu s katerim je treba v usklajenem svežnju predvideti prihodnje obete na trgu dela ter potrebna znanja in spretnosti, združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo, ki bo gospodarno z viri, pri čemer je poseben poudarek na razširjanju spretnosti, potrebnih v digitalni industrijski dobi;

7. želi spomniti na možnost, da se v usklajeni sveženj vključijo posebni časovno omejeni ukrepi, med drugim dodatki za nego otroka, kot je določeno v členu 7(2)(b) uredbe o ESPG, da se iskalcem zaposlitve omogoči udeležba v predlaganih dejavnostih.